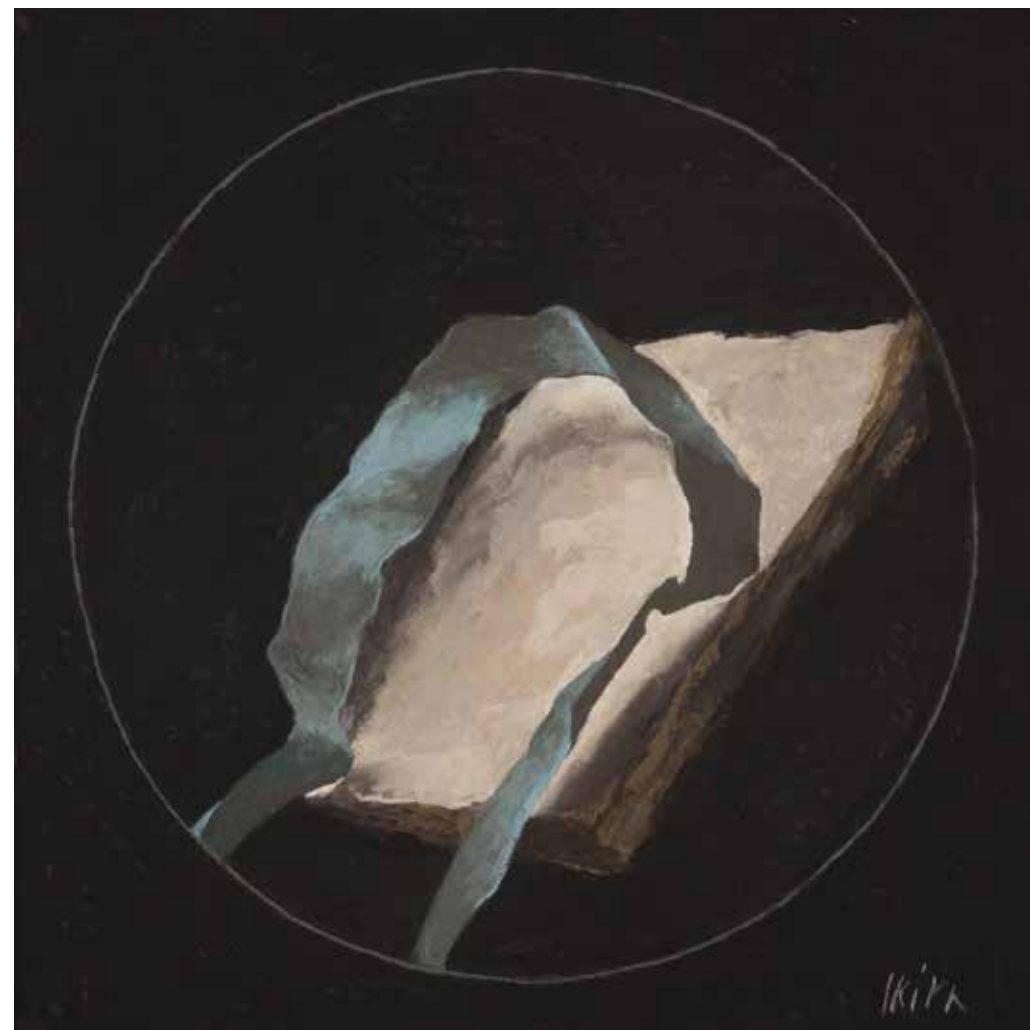

Ruban bleu 2009
Pastel, 44 x 43 cm

Nature morte aux livres 2010
Pastel, 11 x 44 cm

13 GENER - 19 FEBRER 2011

De 10 a 13.30 h i de 17 a 20 h.
Dissabte tarda tancat.

ARTUR RAMON ART

PALLA, 23 · 08002 BARCELONA · T 93 302 59 70
ART@ARTURAMON.COM · WWW.ARTURAMON.COM

A la coberta:

Zurbarán 2010
Pastel, 50 x 100 cm

SANAHUA

PIERRE SKIRA

PIERRE SKIRA ÉS UN DELS GRANS PASTELISTES CONTEMPORANIS

Nature morte aux livres 2010
Pastel, 12 x 39 cm

El mot «pastel» designa una tècnica simple i difícil alhora. Amb petites barretes que inclouen infinitat de matisos —n'hi ha exactament mil sis-cents cinquanta!— es disposen les pólvores sobre la superfície a cobrir: es podria considerar com un joc de nens. En realitat la superfície s'ha de preparar amb gran cura per poder aplicar-hi la pasta; tot seguit cal desplegar una gran habilitat per tal que el color s'hi fixi. El procediment s'ha de repetir molts cops, de manera que es van integrant capes successives de pólvores. Si es compara amb la pintura a l'oli, el pastel fa una impressió de fragilitat i també d'estabilitat: un cop fixat sembla destinat a durar eternament.

El pastel s'ha practicat des del Renaixement, però l'època en què es va produir l'expansió més gran va ser al segle XVIII, quan va estar preferentment al servei d'un gènere particular; el retrat. Quentin de la Tour; Liotard i Chardin van deixar retrats al pastel en els quals la subtilitat i la veritat esdevenen admirables. Skira mateix s'apropia d'un altre gènere que als països llatins rep una denominació desconcertant: la «natura morta». L'expressió que hom utilitza al nord d'Europa és força més apropiada: *still life*, la vida immòbil, o silenciosa —la dels objectes, els utensilis, els aliments. Aquest gènere, també molt antic, va viure igualment l'apogeu als segles XVII i XVIII. De vegades, en recuperar les *vanitas* evoca la fugacitat de la vida; altres cops fixa l'aparença de les coses en una immobilitat que escapa al temps.

Skira limita la seva atenció a un nombre petit d'objectes: a vegades fruits, molt sovint instruments musicals o fulls de paper; i sobretot, de manera molt reiterativa, llibres. Els mestres antics no ignoraven aquest motiu, però són molt rars els quadres dedicats exclusivament als llibres. El llibre és un objecte carregat de sentit: compost per paraules immaterials que esdevenen lletres escrites o impreses; procedent del passat i tanmateix dipositat ara a les nostres mans; memòria capaç de conduir a l'acció.

Hi ha diversos trets que diferencien els llibres pintats per Skira —com també els seus instruments musicals— de les obres antigues. Certament i per raons inexplicables, tot i que els temes d'aquests

quadres sembla que són els mateixos dels seus predecessors llunyans, l'observador, sigui qui sigui, s'adona clarament que no han pogut ser imaginats ni creats abans del segle XX, i més específicament abans de la fi de la Segona Guerra Mundial. Nascut en vigílies d'aquesta guerra, Skira, com tants altres contemporanis, va haver d'assimilar una de les seves lliçons més terribles —la impossibilitat de fixar límits al mal que els homes poden fer-se els uns als altres— i també, de manera accessòria, els estralls que infligeixen als objectes que els envolten, als paisatges, a la Terra. Hi ha instruments de corda destrossats, reduïts a fragments, amb les cordes arrencades, que en lloc de romandre teses acuradament, unes al costat de les altres, dibuixen línies capricioses. D'altra banda, a vegades els llibres mostren restes de cremades i altres cops estan esquinçats. Aquests objectes, que encamen el cim del refinament humà, han estat sotmesos a la violència.

Altres llibres mostren empremtes diferents, derivades no d'una intervenció puntual sinó simplement de la durada de la seva vida. Perquè els llibres, com els homes, neixen un dia i a partir d'aleshores van patint transformacions que cal assimilar quan arriba la vellesa: les cobertes es fan malbé i les pàgines s'esquincen per les vores, unes i altres varien —irregularment— de color. Mostrar-los d'aquesta manera ens fa recordar que els llibres viuen, atès que es metamorfosen sota l'efecte de l'aire que respiren, de les mans que els toquen, dels ulls que els devoren. Ningú no pot escapar al pas del temps. Aquestes imatges desprenen una tranquil·la malenconia.

Els quadres de Skira mostren objectes reconeixadors: llibres. Tanmateix no es pot pas dir que siguin, com tota la pintura clàssica dels segles XV al XIX, una finestra oberta al món, la representació d'allò visible per un pintor que es manté en un punt precís de l'espai. Fa la sensació que resten en la «figuració» —utilitzen un llenguatge formal comú a tots— però ja no són dins la «representació»: no ens fan sentir la il·lusió que aquests llibres es troben en un lloc concret i que el pintor ens transmet el resultat de la seva visió. Tanmateix això és el que ell ha fet per produir els seus quadres; però aquí l'efecte obtingut no reflecteix el procés de creació. Aquest efecte consisteix a desprendre els llibres de tota mena d'espai real, particular, i erigir-los en objectes en si. El fons negre del quadre elimina ja tot ambient realista, qualsevol línia d'horitzó, tot punt de vista. L'absència de títols, de noms d'autor, de textos desxifrables reforça la impressió que resten reduïts a la seva essència. Aquests llibres floten, lliures, en un espai indeterminat, interestel·lar o inconscient. La frontera mateixa entre abstracció i figuració s'esborra i hom es planteja un interrogant metafísic sobre l'ésser; a través de les formes que constitueixen el nostre univers comú.

Cada una d'aquestes imatges dona vida a una llum singular, que no es confon amb la il·luminació indispensable; no prové d'una font exterior sinó de l'interior mateix del quadre. Quan el pintor no és capaç de fer néixer la llum, el quadre emmudeix. Les imatges de Skira ens interpel·len i ens condueixen a una contemplació infinita.

Tzvetan Todorov

Nature morte aux instruments de musique 2008
Pastel, 66 x 130 cm

Nature morte aux livres 2009
Pastel, 55 x 130 cm

Nature morte aux livres 2010
Pastel, 50 x 100 cm

Nature morte aux livres 2010
Pastel, 50 x 100 cm